

Vanhusten palvelujen ajankohtaiset asiat

21.11.2024 Vanhusneuvosto

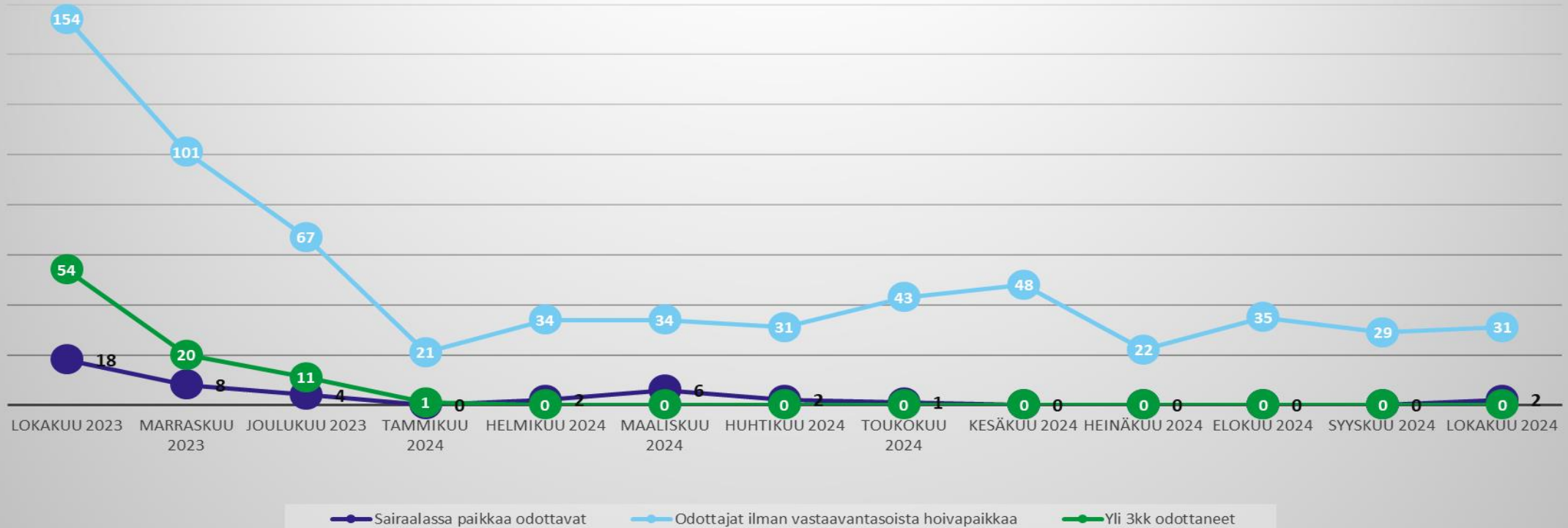
Vanhuspalvelut

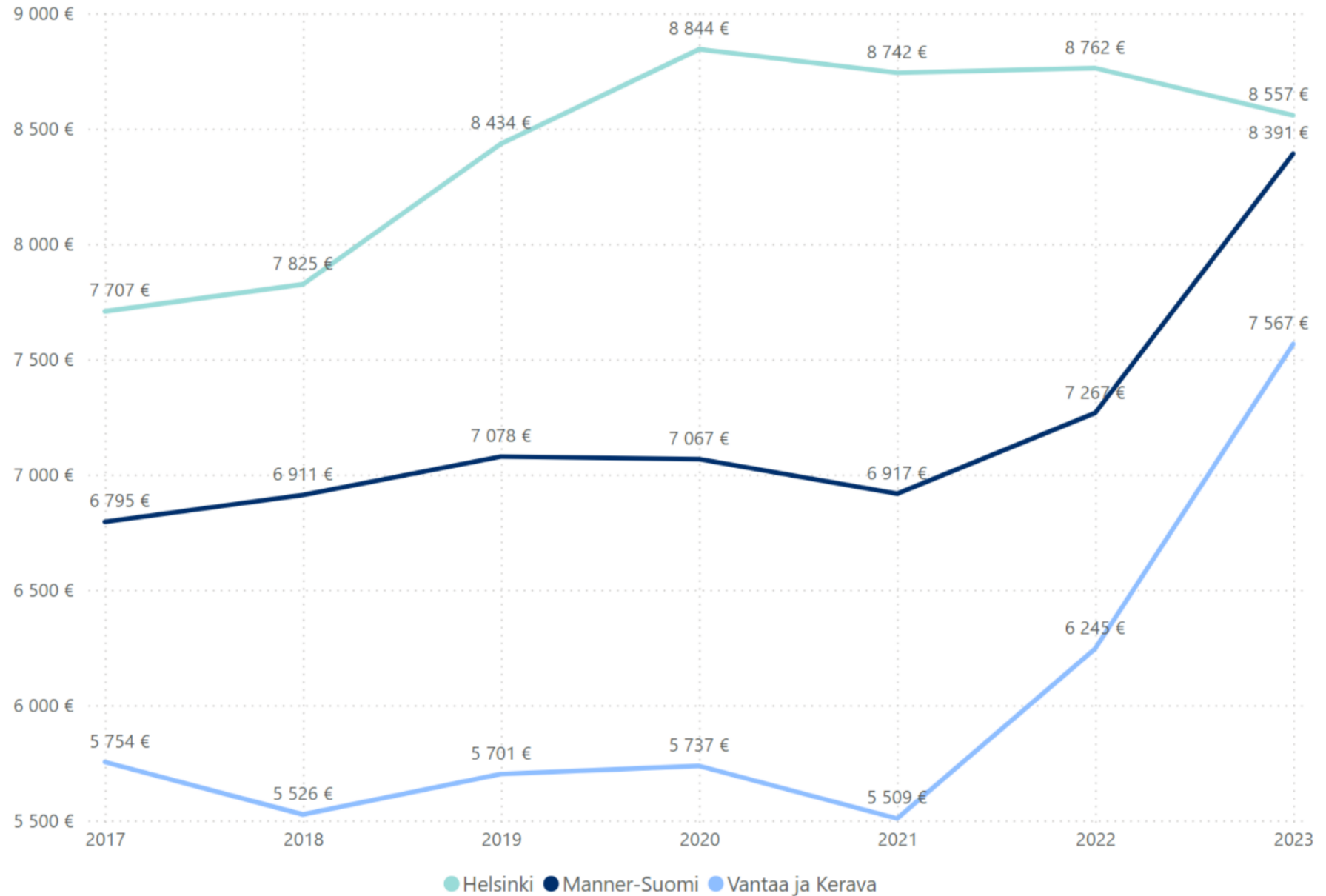
Jonotiedot

lääkäiden pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkaa odottavat, sairaalassa paikkaa odottavat sekä yli 3kk odottaneiden määrä (poikkileikkauspäivä kuun lopussa)

lääkäiden palvelut (per 75+ vuotias)

RAI

Mikä on RAI

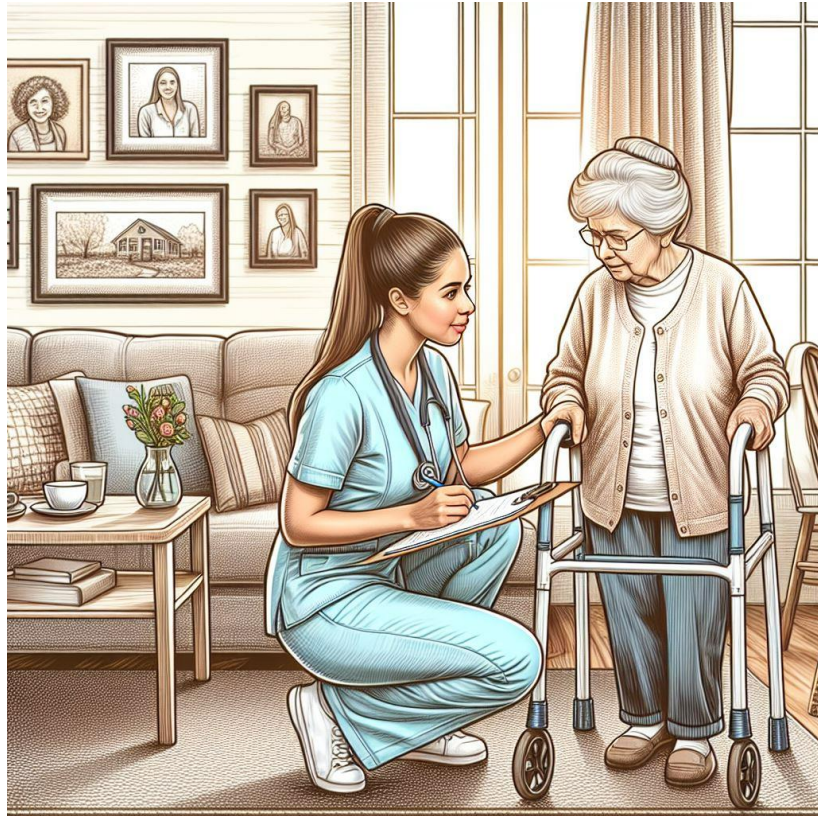
RAI-arviointi on lakisääteinen

Vanhuspalvelulaki edellyttää RAI-arviointivälineistön käyttöä iäkkäiden toimintakyvyn ja palvelutarpeen arvioinnissa. RAI-välineistön käyttö veloitettiin alkamaan viimeistään 1.4.2023.

- RAI (Resident Assessment Instrument) on arviointijärjestelmä, joka luo pohjan suunnitelmalliselle ja tavoitteelliselle hoitotyölle. RAI-arvioinnin avulla saadaan tietoa asiakkaan tarpeista ja voimavaroista, joka antaa hoitajalle erilaisia mittarituloksia ja niiden avulla tehdään yksilöllinen hoito-, kuntoutus- ja palvelusuunnitelma.
- RAI-arvioinnissa selvitetään kokonaisvaltaisesti asiakkaan:
 - fyysistä toimintakykyä
 - psyykkistä toimintakykyä
 - sosiaalista toimintakykyä
 - vointia
 - voimavaroja sekä
 - elämäntilannetta.

Asiakkaan hoitoisuuden arvioiminen on jatkuvaa

Asiakkaalle tehdään RAI-arviointi kuukauden sisällä asiakkuuden alkamisesta ja jatkossa aina vähintään puolen vuoden välein. RAI-arviointi tehdään myös aina asiakkaan tilanteen muuttuessa oleellisesti. RAI-arviointien jälkeen päivitetään hoito- ja palvelusuunnitelma sekä toistuva suunnitelma.

RAI-arvioinnin yhteydessä asiakkaalle tehdään aina väliarvio, jossa arvioidaan asiakkaan palvelukokonaisuutta suhteessa asiakkaan tarpeeseen sekä muutoksia asiakkaan tilanteessa.

MITTARI	CPS (kognitiomittari)	ADLH (arkisuoriutuminen, perustoiminnot)	IHIER-C (arkisuoriutuminen, välinetoiminnot)	Maple5 (palvelutarveluokitus)	DRS (masennuksen oiremittari)	ABS (haastava käyttäytyminen)
KYSYMYKSET, JOISTA MITTARI MUODOSTUU	<ul style="list-style-type: none"> päivittäiseen päätöksentekoon liittyvät kognitiiviset taidot. Muisti/mieleen palauttaminen – lähimuisti toimii. Ymmärretyksi tuleminen (Ilmaisukyky). -Syöminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Henkilökohtainen hygienia. Liikkuminen. WC:n käyttö. Syöminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Aterioiden valmistus. Tavalliset kotitaloustyöt. Raha-asioiden hoito. Lääkityksestä huolehtiminen. Ostoksilla käynti. 	Mittarin arvo muodostuu: <ul style="list-style-type: none"> kahdeksastatoista yksittäisestä kysymyksestä, CPS ja ADLH-<u>mittareista</u>, geriatrisen seulonnan tuloksesta ja <u>MAPLe Risk CAPin</u> tuloksesta (sisältää 15 kysymystä). 	<ul style="list-style-type: none"> Kielteiset <u>ilmaisut</u>. Jatkuva kiukku itseä tai muita kohtaan. Epärealistisiksi tulkittavat pelonilmaisut, myös sanattomat. Toistuvat terveyteen liittyvät valitukset. Toistuva ahdistunut valitus tai terveydentilaan liittymättömät huolenaiheet. Surullinen, tuskaisen oloinen tai huolestuneita kasvojen ilmeitä. Itkuisuus, kyynelehtiminen 	<ul style="list-style-type: none"> Karkea kielenkäyttö Pahoinpitely Sosiaalisesti sopimaton tai häiritsevä käyttäytyminen Hoitotoimien vastustelu
Yleisimpiä mittareita						
MITTARIN ARVON SELITE	0= Ei kognitiivista häiriötä. 1= Rajatilainen kognitiivinen häiriö. 2= Kognition lievä heikkeneminen. 3= Kognition keskivaikea heikkeneminen. 4= Kognition keskivaikea / vaikea heikkeneminen. 5= Kognition vaikea heikkeneminen. 6= Kognition erittäin vaikea heikkeneminen. <u>Mittarin arvo kuvataan tasolla 0-6.</u>	0= itsenäinen. 1= Ohjauksen tarvetta. 2= Tarvitsee rajoitetusti apua. 3= Tarvitsee runsaasti apua 1. 4= Tarvitsee runsaasti apua 2. 5= Autettava. 6= Täysin autettava. <u>Mittarin arvo kuvataan tasolla 0-6.</u>	0= itsenäinen. 1= tarvitsee apua vähintään yhdessä toimessa. 2= tarvitsee apua vähintään kahdessa toiminnossa. 3= tarvitsee apua vähintään neljässä toiminnossa. 4= Tarvitsee suurimman avun tai täysin avustettava vähintään kahdessa toimessa. 5= Tarvitsee suurimman avun tai täysin avustettava vähintään kolmessa toimessa. 6= tarvitsee suurimman mahdollisen avun tai täysin autettava kaikissa toiminnoissa. <u>Mittarin arvo kuvataan tasolla 0-6.</u>	1= Vähäinen 2= Lievä 3= Kohtalainen 4= Suuri 5= Erittäin suuri Mittarin arvo kuvataan tasolla <u>0-5</u> .	0= Oire ei ole ilmennyt. 1= Oire on olemassa, mutta ei ole ilmennyt viimeksi kuluneen 3 vuorokauden aikana. 2= Oire on ilmennyt 1–2 vuorokautena viimeksi kuluneen 3 vuorokauden aikana 3= Oire on ilmennyt päivittäin viimeksi kuluneen 3 vuorokauden aikana Mittarin arvot muodostuvat oireiden esiintymisen vastausvaihtoehtojen tasojen yhteenlasketusta summasta. <u>Mittarin arvot kuvataan tasoilla 0–14.</u>	0= Oire ei ole ilmennyt 1= Oire on olemassa, mutta ei ole ilmennyt viimeksi kuluneen 3 vuorokauden aikana 2= Oire on ilmennyt 1–2 vuorokautena viimeksi kuluneen 3 vuorokauden aikana 3= Oire on ilmennyt päivittäin viimeksi kuluneen 3 vuorokauden aikana Mittarin arvot muodostuvat oireiden esiintymisen vastausvaihtoehtojen tasojen yhteenlasketusta summasta. mittarin arvot kuvataan tasoilla 0–12

Asiakasesimerkki -> tarve yhteisöllisen asumisen palveluille?

Kotihoidon asiakas muistisairauden ja toimintakyvyn aleneman takia. Havaitaan palveluntarvemuutos ja tehdään uusi RAI-arviointi. Perussairauksina mm. Alzheimerin tauti, nivelrikko ja kohonnut verenpaine. Kaatumiset lisääntyneet, 2–3 x vko. Alaraajoissa turvotusta. Kotihoitokäynnit 3 x vrk, + yökäynti. Kotihoito vastaa tukisukkien vaihdosta, lääkehoidosta sekä ruokailusta.

Kipua molemmissa alaraajoissa. Siirtymiset nostimen avuin. Tytär hoitaa kauppa-asiat ja laskut. Asiakas on aloitekyvytön, käynyt päivätoiminnassa 1 x vko. Istuu pyörätuolissa. Asiakas kokee yksinäisyyttä.

interRAI-HC	1. arviointi	viimeisin arviointi
CPS	0	2 (kognitio heikentynyt)
ADL-H	3	4 (tarvitsee enemmän fyysistä apua päivittäisissä toiminnoissa)
IHIER-C	2	5 (tarvitsee enemmän apua: raha-asiat, kodinhoito, lääkitys)
PAIN	2	2 (päivittäinen kipu lisääntynyt)
BMI	39	36
SOCWD (sosiaalinen vetäytyminen)	2	8 (vetäytyminen sosiaalisista toiminnoista on lisääntynyt)

RAI -ajankohtaiset

- RAI -tiedolla johtamista ja -toimintaa ohjaa RAI-vuosikellot kuvassa. ->
- Lähijohtajille ja työntekijöille järjestetty koulutusta ja ohjausta.
- Tietoa raportoidaan kuukausiraportein ja osavuosikatsauksittain

SEURATTAVAT LAATUTAVOITTEET VANHUSPALVELUISSA

Q3 1.7-30.9.2024 (suluissa Q2)

PALVELU	Asiakas on määrittänyt hoidolle ainakin yhden tavoitteen, % > 80%	Asiakas ei itse osallistunut arviointiin, ymp.vuor <5 %, kot+yht <15%	Kaatuminen 90 vrk aikana, <15%, ymp.vuor kaatuminen 30 vrk aikana, <7%	Ravitsemus: painoindeksi alle 24 ja laihtuu, % < 8%	Riittämätön kivun hallinta, tavoite < 15%.	Ei aktiviteett eja, % < 15%	Liikkumisraj oitteiden käyttö päivittäin, % < 15%	RAI-kattavuus
Ympäri vuorokautin en asuminen	45%(44)	28%(27)	13% (13)	28%(28)	-	17%(19)	8%(8)	97%(99,2)
Yhteisöllin en asuminen	66%(65)	6%(8)	27% (30%)	16% (14)	10%(8)	-	-	94% (78,5%)
Kotihoito	57% (56)	6%(6)	24%(22)	20%(18)	12 % (11)	-	-	73% (71%)

Kotona asumisen palvelut

- THL toteutti 10.1.-27.3.2024 kansallisen [Kerro palvelustasi -kyselyn](#) kotihoidon, yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakkaille. Kyselyyn osallistui noin 2400 yksikköä ja 43 000 asiakasta eri puolilta Suomea. VAKEn Keravan kotihoito 1 ja Martinlaakson kotihoito saivat Vantaan ja Keravan alueen parhaimmat asiakasarviot kotihoidon ja yhteisöllisen asumisen kategoriassa!
 - Kyselyssä arvioitiin: avun saannin riittävyys (Saan tarpeeksi apua ja palvelua), turvallisuus (Minulla on turvallinen olo), toiveiden huomiointi (Toiveitani otetaan huomioon hoivassa ja palvelussa), palvelun suositteluhalukkuus (Kuinka todennäköisesti suosittelisit samaasi palvelua läheisellesi?)
 - Martinlaakson kotihoito lähti toteuttamaan kyselystä saatujen palautteiden myötä ulkoilupilottia palkkatukityöllistetyn avulla
- Kevalta saatiin myönteinen päätös Työelämän kehittämisrahasta; Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle myönnettiin (55 000 €) rahoitusta työelämän kehittämistyölle; Vaikuttava, uudistettu kotihoito – työn mielekkyyttä ja vaikuttavuutta asiakkaille.
- Perhehoidon valmennukseen saatiin täysi ryhmä, valmennuksessa nyt 16 uutta mahdollista perhehoitajaa meidän hyvinvointialueelle
- Marraskuussa järjestetään työpajat omaishoitajille ja perhehoitajille yhteisen kehittämisteeman ympärillä; omaishoitajien ja perhehoitajien hyvinvoinnin tukeminen.
- Raikukujalla järjestettiin asukastilaisuus 7.11 mahdollisen kohteen käyttötarkoituksen muutoksen vuoksi. Kohti kotia toimintaa käynnistetään kohteessa joulukuun alkupuolella.
- Kotikuntoutuksen, kotihoidon ja yhteisöllisen asumisen henkilöstön kanssa järjestetty kehittämistyöpajoja, joilla tavoitteena tehostaa asiakkaille annettavaa palvelua ja löytää keinoja vähentää ns. ”hukkatyötä”, joka ei tuota asiakkaille arvoa.

Hoiva-asumisen palvelut

Toiminnan varmentaminen ja kehittäminen

- Tarkastuslautakunta suorittaa tehtäväalueen arvioinnin joulukuussa 2024
 - Ovatko vanhuspalvelujen hoiva-asumisen palvelut järjestettytuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla?
- Valmistuvat omavalvontasuunnitelmat ja uusi palvelukuvaus yhdenmukaistavat palveluita ja laadunseurantaa.
- Hoivakulttuurin kehittäminen ja yhtenäistäminen edennyt ja siitä tehdään verkkojulkaisu.
- 19.11.2024 pidettiin uusien omaisten infoilta.

Henkilökunnan pito ja vetovoima

- Asukaslähtöistä työvuorosuunnittelua kehitetty ja lähdetty toimeenpanemaan.
- Henkilöstön lähtövaihtuvuutta saatu vuoden aikana pienennettyä.
- Johtamista ja johtoryhmätyöskentelyä lähdetty kehittämään.

Palvelujen uudistaminen ja tilojen käytön optimointi

- Toiminnan muutos edennyt
 - Henkilöstön yhteistoimintaneuvottelut pidetty
 - Läheisten ja asiakkaiden info pidetty 11.11.2024
- Vanhuspalvelulain muutokseen valmistautuminen aloitettu
- Lääkäripalvelut siirtyvät VAKE:n omaksi toiminnaksi.

Muuta vanhusten palveluista

- Muistutus turvallisesta asioinnista, eli hyvinvointialueen työntekijät eivät kysy asiakkailta pankkitilien tietoja, pankkikortteja, pin-koodeja tai rahaa:

<https://vakehyva.fi/fi/ajankohtaista/ajankohtaista/turvallinen-asiointi-hyvinvointialueella-tyontekijamme-eivat-koskaan-kysy-asiakkailta-pankkitietoja>

Terveydenhuollon palvelujen toimiala Ajankohtaista

Vanhusneuvosto 21.11.2024

Ajankohtaiset

- Omatimi -mallin kehittäminen jatkuu kaikilla palvelualueilla
- Päihde- ja mielenterveyspalvelujen rakenneuudistustyö:
 - Keravan, Martinlaakson ja Tikkurilan terveysasemille perustetaan mielenterveys- ja päihdetyöhön erikoistuneita matalan kynnyksen toimipisteitä, joissa toteutetaan alkuvaiheen arviointi ja hoito sekä korvaushoito 50-60 potilaalle
 - Päihdepoliklinikat lakkautetaan, kuntouttavaa avohoitoa tarjotaan jatkossa integroiduissa päihde- ja mielenterveyspalveluiden kuntoutus- ja terapiayksiköissä
- Omaishoitoperheille kotiin vietävän lääkäriyön HYVÄikä pilotti ja VAKEn tutkimus
 - Suunnattu iäkkäille omaishoitoperheille.
 - Sisältää omaishoitajalle ja –hoidettavalle lääkärin vuositarkastuksen sekä sairaanhoitajan konsultointi mahdollisuuden arkena.
 - Pilotin yhteydessä toteutetaan VAKEn tutkimus
 - Toteuttajana VAKEn terveydenhuollon palvelut
 - Tavoitteena löytää mukaan 100-120 perhettä.
 - Selvitämme, kuinka kotiin tarjottava lääkäri- ja sairaanhoitajapalvelu voi tukea perheiden terveyttä ja jaksamista

Kausirokotukset

- Yli 65-vuotiaiden ja voimakkaasti immuunipuuteisten sekä muiden riskiryhmien koronatehosterokotukset ja influenssarokotukset ovat käynnissä. Ajanvaraus rokotuksiin Maisassa ja puhelimitse.
- Lisätietoa verkkosivuilla
[Kausirokotukset Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella | Vantaan ja Keravan hyvinvointialue](#)

Hyvinvointitoimija tutuiksi -infot

- Hyvinvointitoimijat tutuiksi -infot jatkuvat suunnitellusti marraskuun loppuun asti. infotilaisuudet ja esittelijät ovat nähtävillä verkkosivuilla:
[Hyvinvointitoimijat tutuksi -infot | Vantaan ja Keravan hyvinvointialue \(vakehyva.fi\)](#)

Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimiala

Vanhusneuvosto 21.11.2024

Ajankohtaisia asioita aikuissosiaalityössä

- Hyvinvointialueella asuville asukkaille on käynnistynyt Tikkurilan sosiaaliasemalla VAKEn, talous- ja velkaneuvonnan ja ulosottolaitoksen yhteinen talousneuvola, josta asiakkaat saavat neuvoja kaikkeen talouteen liittyvään, kuten eri tukiin, velkajärjestelyihin ja arjen talousasioihin.
- Vantaan ja Keravan kuntien alueella ohjausta ja neuvontaa tekevien tahojen yhteistyöverkosto käynnistettiin lokakuussa. Verkostoon on osallistunut asumisneuvonta, sosiaalineuvonta, lapsiperheiden neuvonta ja ohjaus, **seniorineuvonta**, vammaisneuvonta, Vantaa-info, Keravan asiointipiste ja terveysasemien liikkuvat palveluohjaajat. Säännöllisten verkostotapaamisten tavoitteena on hahmottaa kokonaistilannetta ja lisätä keskinäistä viestintää.

Vammaispalvelujen asiakas- ja omaistyytyväisyyskyselyn tulokset, syksy 2024

- **Asiakastyytyväisyyskysely (kyselyyn vastasi asumispalvelujen asiakkaita yhteensä 123)**
Tulosten perusteella asiakkaat kokevat saavansa tarvitsemansa avun, tuntevansa olonsa turvalliseksi ja kokevat vuorovaikutuksen ohjaajien kanssa toimivaksi. Lähes 90 % kokee olonsa turvalliseksi kotona ja 92,8 % on tyytyväisiä avun saantiin, mikä osoittaa palveluiden onnistuvan arjen ja turvallisuudentunteen tukemisessa. Ohjaajien kyky kuunnella ja selkeä viestintä (90,2 %) vahvistavat asiakkaiden kokemusta asiakaslähtöisestä palvelusta.
- **Omaistyytyväisyyskysely (kyselyyn vastasi yhteensä 81 omaista)**
90,9 % omaisista uskoo läheistensä tuntevan olonsa turvalliseksi, ja 78,8 % kokee heidän saavan tarvitsemansa avun. Ohjaajien kuuntelekyky (75 %) ja työntekijöiden tavoitettavuus (69,9 %), sai myös hyvää palautetta, mutta vuorovaikutusta lisäämällä voidaan auttaa omaisia tuntemaan olonsa varmemmaksi siitä, että heidän läheisensä saa oikea-aikaista ja riittävää tukea.
- Yhteenvetona vammaispalveluiden asumispalvelut Vantaalla ja Keravalla saavat hyvää palautetta sekä asiakkailta että omaisilta. Tulokset osoittavat, että palvelut ovat laadukkaita ja asiakaskokemus on pääosin positiivinen, joka tarjoaa vahvan pohjan palvelujen jatkokehittämiselle.

Kiitos Tack

